Norge

Förmedling av läkare kan komma att stoppas

Svenska läkare som via »head-hunting»-firmor tar jobb i Norge kan komma att stoppas i framtiden.

Norska myndigheter överväger att förbjuda svenska och danska firmor att förmedla utländsk arbetskraft till norska sjukhus. Verksamheten kan vara olaglig arbetsförmedling.

Den norska hälsosektorn är starkt beroende av utländsk arbetskraft. Exakt hur många svenska, danska, finska och andra från utlandet kommande läkare och sjuksköterskor som just nu arbetar på norska sjukhus finns det ingen sammanställning över. Men det rör sig om flera tusen personer.

En del av dessa får jobb via framför allt svenska och danska företag som specialiserat sig på att förmedla läkare till Norge. Men nu överväger den norska myndigheten »Arbeidsdirektoratet» (motsvarande Arbetsmarknadsstyrelsen i Sverige) att skärpa synen på denna typ av verksamhet.

Gränsfråga

– Detta kan nog vara olagligt, säger avdelningsdirektör Rune Solberg till Läkartidningen. Inom kort kommer vi att fatta beslut i ärendet.

Enligt Rune Solberg måste gränsen dras vid vad som kan ses som laglig headhunting och det som i Norge är illegalt, dvs privat förmedling av arbetskraft.

– Omfånget och kontraktsvillkoren är avgörande. Det tycks som om några av dessa firmor har den typ av regelbundenhet och mängd som gör att det lutar åt att verksamheten bryter mot norsk lag, säger Rune Solberg.

Men på många håll i sjukhus-Norge är oron nu påtaglig rörande hur ett eventuellt förbud mot dessa firmor kan komma att drabba verksamheten. Läkarbristen är stor i flera distrikt i Norge. Där har sjukhusen under flera år haft betydande svårigheter att finna kompetenta läkare för fast anställning. Även vikariat är svårt att besätta enligt sjukhusdirektören i Kirkenes, Hilde Gade.

Beroende av firmorna

– Vi är helt beroende av head-hunting-firmorna, säger hon. Idag bistår till exempel ett svenskt företag sjukhuset med vikarier till en obesatt överläkartjänst.

– Sex–sju stycken olika, företrädesvis svenska, läkare pendlar just nu hit upp för att täcka den obesatta tjänsten, säger Hilde Gade till norska radion NRK.

Kostnaderna är visserligen höga, på årsbasis blir det uppemot 300 000 kronor dyrare med den här lösningen jämfört med om vi hade haft en person fast anställd, men det är nödvändigt för oss, säger Hilde Gade.

Vid Odda sjukhus har man använt sig av en dansk firma som nu hotas av de nya riktlinjerna och där är sjukhusdirektören orolig för hur bemanningen skall klaras av:

– Vi måste ha den här möjligheten. Framför allt skulle det kunna skapa en dramatisk situation vid vår medicinklinik, säger sjukhusdirektören Tor Bernard Berge.

I Kirkenes skulle ett förbud för de nu aktiva head-hunting-företagen göra att åtminstone en klinik skulle tvingas att stänga.

– Enda lösningen i så fall skulle vara att sända patienterna till Tromsö. Dit är det över 400 kilometer fågelvägen och där skulle det bildas oacceptabla operationsköer, säger sjukhusdirektören Hilde Gade. Och det blir inte heller billigt, tillägger hon.

Johan Fredriksson
Oslo

Spri blir allmännyttig förening

Riksdagen har godkänt att Spri, hälso- och sjukvårdens utvecklingsinstitut, ombildas till en en allmännyttig ideell förening. Verksamheten bedrivs i den nya formen från årsskiftet.

Företrädare för staten och landstingsförbundet träffade i höstas ett konsortieavtal om att bilda den allmännyttiga ideella föreningen Spri. Detta avtal har alltså godkänts av riksdagen.

Avtalet innebär att den verksamhet som har bedrivits i institutet i sin helhet skall fortsätta i den nybildade föreningens regi medan institutet skall avvecklas.

Enligt ett utkast till stadgar för föreningen skall Spri främja utvecklingen av hälso- och sjukvården i Sverige. Uppgiften skall tillgodoses genom ett långsiktigt kvalificerat utvecklingsarbete.

Arbetet skall vara inriktat mot aktuella problemområden. Tyngdpunkten skall ligga inom områdena hälsoekonomi, kvalitetsutveckling, informationsteknik och informationsförsörjning. Det skall vara inriktat mot generellt tillämpbara metoder och system. Resultatet skall kunna användas inom svensk hälso- och sjukvård. Spri skall också kunna åta sig upppdrag från enskilda intressenter.

Enligt finansieringsavtalet för åren 1996 – 1999 skall staten och Landstingsförbundet vardera skjuta till 29,7 miljoner kr för vart och ett av dessa år, dvs sammanlagt 59,4 miljoner kr per år. Beloppen är dock inte slutgiltiga. Beslut om beloppen kommer att fattas för vart och ett av åren. Beslutet för 1996 är dock klart.

En utvärdering av Spris verksamhet skall, enligt regeringens planer, presenteras senast den 30 juni 1998.

Kristina Johnson

HANDIKAPPADE. Handikappinstitutets verksamhet, organisationsform och finasiering skall utredas. Handikappinstitutet drivs för närvarande av landstingen och staten gemensamt och finansieras huvudsakligen genom bidrag från den allmänna sjukförsäkringen. Tyngdpunkten skall även i fortsättningen vara att främja, samordna och medverka i utvecklings- och forskningsarbete. Bengt Lindqvist är ny ordförande i Handikappinstitutet från årsskiftet. Utredningen skall vara klar den 1 maj 1996.•

SMITTSKYDDSLAG. Riksdagen har godkänt regeringens förslag till ändringar i Smittskyddslagen (LT 45/95). Det innebär bl a att regeringen och inte som tidigare riksdagen skall ange vilka sjukdomar som är anmälningspliktiga. Ändringarna gäller också preciseringar av de tvångsisolerades rättigheter. Enligt den nya lagen får de en lagstadgad rätt att leva ett så normalt liv som möjligt.•